

Г.Л. Матвієнко-Біляєва, канд. екон. наук, доц. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ

Ризики завжди супроводжують будь-яку економічну діяльність, впливають на фінансовий стан сучасного підприємництва. До них можна віднести ризики техногенних катастроф, аварій, невиправданих фінансових вкладень, несподіваного виграшу, отримання премії або події, що є збігом обставин, кожне з яких може привести до непрямих і прямих фінансових втрат або придбань. Також ризик незмінно був одним з найважливіших умов сучасного бізнесу, оскільки якщо говорити про головну мету підприємницької діяльності як про збереження і збільшення ресурсів організації в часі, то ризик - це неясність і невпевненість в отриманні очікуваного кінцевого результату.

На сьогоднішній день управління ризиком є одним з актуальних питань у підприємницькій діяльності. Багато авторів відзначають, що сама сутність підприємництва тісно пов'язана з ризиком.

Ризик-менеджмент - це система, що включає в себе ідентифікацію та аналіз ризиків, управління ними (мінімізація або знешкодження загроз, з метою прибутковості і успіху її діяльності підприємства в довгостроковому аспекті [1-3].

Найважливішим моментом функціонування системи управління економічними ризиками – обов'язкове прийняття рішень на основі її результатів. Тому необхідно розробити методику аналізу інформації та прийняття рішень яка в найбільшій мірі відповідала виникаючим вимогам підприємства і працівників. Ця комплексна система складається з п'яти етапів.

Перший етап це «виявлення ризику в діяльності підприємства». Даний етап визначаються всі ризики підприємства. Першими ознаками ризику буде служити неналежне використання сировини, зростання собівартості продукції, збільшення втрат робочого часу, впровадження у виробництво нових виробничих засобів. На цьому етапі визначається класифікація ризику, для того щоб дізнатися рівень операційного управління.

Другий етап «діагностика ризику», експертна група визначає ступінь впливу та імовірність виникнення кожного ризику, по трьом оцінкам (низька, середня, висока). Потім складається карту ризиків, яка дає можливість представити розподіл ризиків та визначити

найбільш пріоритетний ризик.

Третій етап «вибір методів і тактики управління ризиком» - на даному етапі визначається найбільші загрозливі ризики. Потім розробляють критерії оцінки ефективності управління ризиком, та тактика і форми завдяки яким буде нівелювання дані ризики. Далі проводиться оцінка передбачуваних методів управління ризиком. Кожен ризик-менеджер повинен розуміти, що немає точних і конкретних способів мінімізації кожного окремого ризику, в кожному конкретному випадку необхідно проявити гнучкість і оперативність у прийнятті рішення.

Четвертий етап «виконання рішення» - на даному етапі важливо контролювати виконання рішення і в разі виникнення проблем оперативно реагувати на ситуацію. У разі виникнення на підприємстві несприятливих обставин необхідно внести зміни в рішення, це можуть бути зміни в етапах і методах розробленого алгоритму.

П'ятий етап «моніторинг результатів і вдосконалення системи управління ризиками» – на даному етапі проводиться аналіз ефективності від проведених заходів з управління ризиками, а також розробляються критерії ефективності управління ризиками в діяльності підприємства [1-3].

Отже, вище розглянутий алгоритм процесу управління ризиками в здійсненні підприємницької діяльності має такі переваги: дозволяє заздалегідь прорахувати можливі ризики в процесі здійснення підприємницької діяльності, нейтралізувати їх і створити такі умови, при яких шанс виникнення ризику в подальшому буде мінімізований; дозволяє розробити критерії оцінки ефективності управління ризиками; дозволяє максимально проаналізувати ризик в діяльності підприємства, оперативно застосувати методи по мінімізації і нейтралізації ризиків інноваційної діяльності, а також на заключному етапі управління ризиками розробити критерії ефективності управління ризиками.

Література:

1. Васюренко О. В. Ризик як складова економічних процесів // Фінанси України. - 2015. - № 7. - С.68-74.
2. Вітлінський В. Фінансовий ризик і методи його вимірювання // Фінанси України. - 2000. - № 5. - С. 13-23.
3. Клапків М. Методи ідентифікації фінансових ризиків // Фінанси України. - 2000. - № 1. - С. 39-46